

Seccións:

I - Entrevistas:

1 - A Antonio García Teijeiro.

2 - A Carmen Nogueira.

II - Visitas ao Instituto:

- Reseña dos contacontos Charo Pita e Tim Bowley.

III - A batalla das Termópilas (300 A Película)

IV - Outros Entroidos.

V - A lenda do Lobishome galego: Manuel Romasanta.

VI - Crítica Musical:

- D'NASH

- "La Quinta Estación"

VII-Excursións:

- Cine en galego.

- Biza.

VIII - Creación literaria:

- Contos e poemas.

IX - Concursos:

- De Improvisación

- De Monólogos

A SOAS CON ANTONIO GARCÍA TEIJEIRO

Autores:

Iria Carballo e Kevin Alonso

Biografía:

Nace en Vigo, no ano 1952. Exerce como mestre de Ensino Primario e Primeiro Ciclo da ESO nun colexio da súa cidade natal. Colaborou nas páxinas literarias e pedagóxicas dos xornais e revistas máis prestixiosos da Galiza así como en diversos proxectos literarios con carácter reivindicativo. Tamén, é un crítico e especialista en literatura infantil e xuvenil recoñecido. Varios dos seus libros, foron incluídos nas prestixiosas Listas de Honra da CCEI e da revista CLIJ.

En canto aos galardóns recibidos ao longo da súa vida, cómpre salientar Premio Merlín, en 1996, co libro *Na fogueira dos versos*, e en 1998, cando un xurado internacional concedeulle o *Premio Europeo Pier Paolo Vergerio*, o cal é considerado un dos maiores galardóns europeos.

Despois de dúas horas na compañía de tan ilustre escritor, e deportista, o cal nos honrou cunha pequena “conferencia”, a cal deu paso a un coloquio no que a participación do alumnado alí situado foi cualificada de formidable, debido ás súas preguntas e participación sobresaliente, Antonio García Teijeiro concedeunos unha entrevista, mentres, asinaba todos os libros publicados por el, da biblioteca do IES Castelao, con moito agarimo. Por ela, puidemos coñecelo moito mellor.

-Actualmente onde imparte... (por favor, trátame de ti). Vale, entón, actualmente onde impartes clases. E a que cursos?

Imparto clases no Colexio Possumos de Teis, aos cursos de 6º a 2º da ESO, e dou clases de creación literaria en 3º e 4º, e son o Xefe de Estudos.

-Porque elixiches o mundo da literatura?

Para min a literatura, xunto coa música, axudáronme a comprenderme, moito mellor, a coñecerme, a reflexionar sobre o que me rodeaba, e a gozar coa beleza. A literatura foi o meu gran descubrimento.

-Que prefires, a poesía ou a novela?

A poesía cambiou a miña vida, sendo unha persoa solitaria, permitiu encarrilar a miña sensibilidade, entón, eu quixen transmitir estes sentimentos ao meu alumnado fuxindo de matices didácticos, que gozasen coa palabra, coas imaxes.... co ritmo e a musicalidade, espertar neles, pois.... As súas propias emocións, a través da palabra poética.

-Se tiveses que volver elixir entre o fútbol, e o balonmán, seguirías, a mesma decisión, que no pasado?

Volvería facer o mesmo, porque a min interésame o lado humano do deporte, sempre concibín a actividade deportiva coma algo na procura do esforzo, da aceptación dos resultados, do compañeirismo coa solidariedade. Cando tiven que decidir, o balonmán ofrecíame un ambiente máis axeitado co que eu pensaba.

-Cando escribes, que é o que che inspira, e como consigues a inspiración?

Eu leo constantemente, escoito música constantemente, e ando pola vida cos ollos moi abertos, estas hostes son as detonantes que me permiten escribir. Lectura, música e vida son as fontes nas que me mollo para escribir.

-Cando das conferencias cres que é indispensable conectar co público? E gústache ese sentimento?

É imprescindible a conexión cando queres comunicar algo. Eu dou conferencias, imparto cursos, dou talleres de creación, teño encontro con lectores, e se falla esa conexión, non se produce a comunicación que un busca, o acto perde sentido, normalmente, eu son unha persoa que conecta ben cos distintos públicos aos que me dirixo.

-Cal foi o primeiro título do primeiro libro que publicaches, e que sentiches ao velo nunha librería?

Foron dous da mesma colección, que saíron á vez. Un chamábase "*Coplas*" e outro "*Aloumiños*", uns libros de poemas para os meus alumnos, eles xogaban, cantaban, debuxaban, lían en voz alta os versos destes libros...Cando os vin nun escaparate, parecíame imposible que eu fose o autor, nunca na miña vida pensara en publicar libro ningún.

-En que equipos de balonmán xogaches ao longo da túa vida? E de fútbol?

Xoguei nos equipos do Colexio do Pilar en categorías inferiores en balonmán, logo no Anca, Academia Octavio, Teucro e no Helios de Zaragoza.

E no fútbol, no Alerta en infantís, e no Travesas en xuvenís.

Obras recomendadas:

Narrativa:

- *A chave dos sonhos.*
- *A teima de Xoan (Parte autobiográfica).*
- *Ladrandolle á Lúa.*

- *O cabalo de cartón.*
- *Antón e a paxariña de papel.*
- *Honorato, o rato njamorado.*

Poesía:

(“Infantil”)

- *As catro estacións.*
- *Poemas do Sol e da Lúa.*
- *Cando caen follas.*
- *Versos con alas.*
- *Bicos, bicos... e máis bicos.*

(“Adulta”)

- *Arredor do teu corpo.*
- *Na agonía dos outonos en silencio.*
- *Nos mares diversos.*
- *Presenzas marcadas.*
- *Parolando coa vixenxia.*

Prosa Poética:

- *O que ven os ollos dos nenos.*

A SOAS CON CARME NOGUEIRA

Autores:

Iria Carballo e Kevin Alonso

-Como definiría o seu traballo?

-Pois, a ver... a definición, en si, é moi difícil pois utilizo instalacións, utilizo a fotografía, vídeos, emprego diversos materiais. Pero o importante, e que non só ocupo unha parte do espazo, senón como están dispostas as cousas no espazo.

-Como compaxina o artístico co traballo, de profesora?

-É que iso e un pouco complicado, porque tes moito traballo dun lado e doutro, pero ben... en xeral, ben, como a min o que me interesa é a vida real, ser profesora, mantenme en contacto con problemas máis reais... ben, ademais, estades nunha idade que é moi boa, paréceme que é moi interesante, para min tamén é moi importante.

-Dende cando fai instalacións?

-Pois... ben, dende hai moito tempo, dende que rematei a carreira, xa mentres estaba estudando as facía.

-Que lle levou a interesarse polo mundo da arte?

-Imaxino que por... Foi unha cousa que sempre me gustou, gustábame no instituto, e antes. Entón, non sei... Unha inquietude. Hai xente que lle gusta escribir, eu sempre tiven así, ese gusaniño(di rindo).

-A parte do debuxo que lle explica ao seu alumnado é a parte que máis lle gusta?

-Ben...he... Claro, o que dou é debuxo técnico, igual, non ten moito que ver co meu traballo, pero a min o debuxo técnico tamén me gusta moito, he... actualmente, creo que no ensino, e na ensinanza media, creo que son coma coñecementos básicos. Como instrumentos. Cando eu fago o meu traballo artístico, digamos que... tes que aplicar outras cousas, pero, para poder facer ese traballo, tes que ter, como uns instrumentos. Esta claro que, igual que aprendemos... pois non sei... por exemplo sintaxe... pois igual decides: que sentido ten saber sintaxe, para poder escribir?

Igual hai xente que escribe moi ben, sen ter coñecementos de sintaxe. Pero é como unha ferramenta básica. Pasa o mesmo co debuxo. Estar mesturando cores.. ou estar facendo paralelas, en si mesmo, parece que non teñen unha finalidade moi directa, ou

non vedes para que serve. Pero son cousas, que se as sabedes, tedes ferramentas para utilizar noutras moitas cousas.

-Cal foi a súa primeira obra artística?

-Non sei... queres dicir a primeira cousa da que me sinto máis orgullosa? Igual, unha das primeiras cousas, foi cando aínda estaba na carreira, pois, unhas obras, que eran uns visores, con diapositivas, que tiñan que ir mirando por un burraquiño, creo que iso foi a primeira cousa.

-Que estudos artísticos tes?

-Pois unha licenciatura en Belas Artes, e un doutoramento.

-Cantas horas lle dedica cando fai unha exposición?

-E difícil, porque... moitas horas (respóndenos rindo), hai a preparación do traballo... xa cando o tes claro, o que vas facer, realizalo, igual, iso é o que menos traballo leva, non? Pero o traballo anterior é chegar á conclusión, de como presentar as cousas, para que se entendan, para dar unha idea determinada delas...

-Ten algún proxecto en mente?

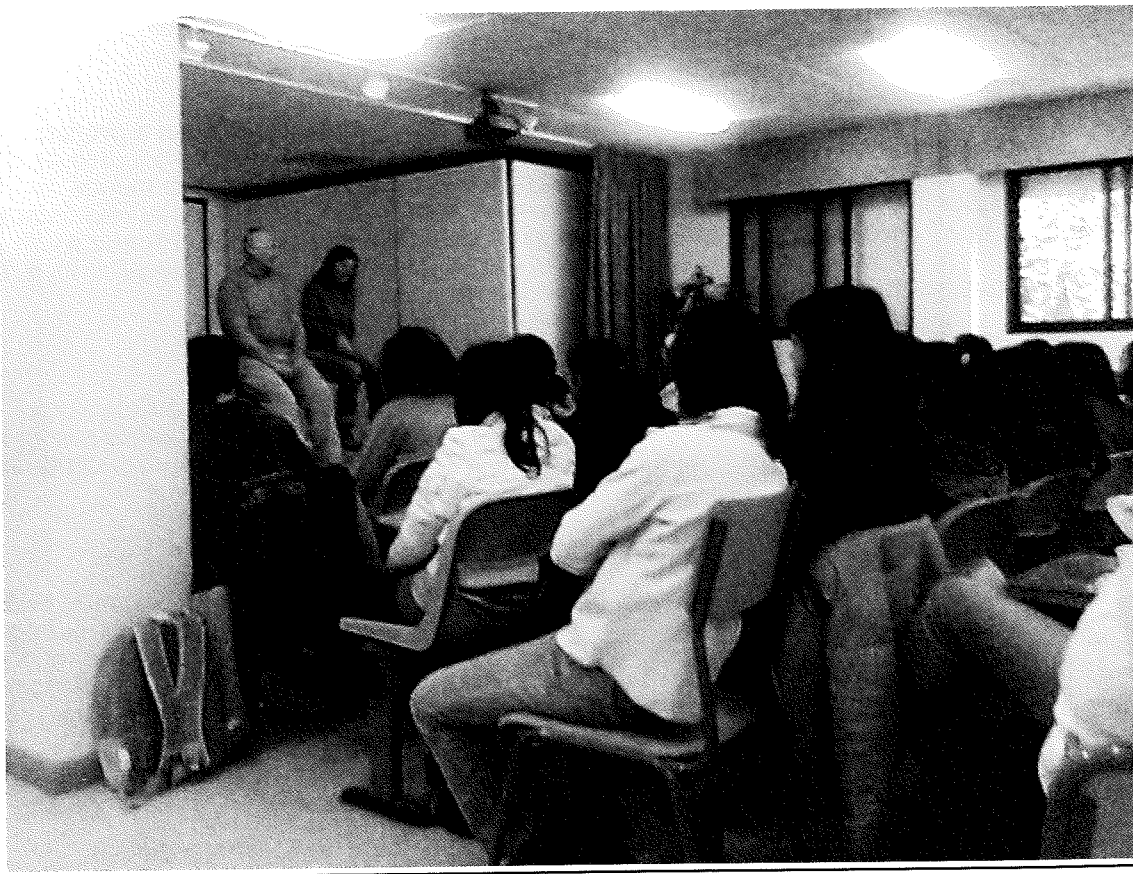
-Ben, si teño un par de cousas, para Santiago, ... Pero é difícil, como traballo facendo instalacións... Non é un cadro. Senón, é traballar sobre un espazo, cambiar ese espazo...

-Cal e o seu traballo máis recente?

-Pois o máis recente, vai ser unha exposición, que vou facer a final deste mes de febreiro, no Marco (Museo de Arte Contemporáneo en Vigo)... sobre... unha viaxe a China, á cal vos convido a pasarvos.

Ben, e coa invitación a ver a súa exposición ao Marco, remata a entrevista, eu persoalmente, irei vela, e espero, que vós tamén, pois vale a pena, e os vossos ollos agradeceránvolo.

CHARO PITA E TIM BOWLEY CONVIDARON
AOS ESTUDANTES DO IES ESPARÍS (E AO
ALUMNADO DO IES CASTELAO) AO MUNDO
DOS CONTOS

Nin os seus contos comezan con “Érase unha vez...”, nin buscan durmir aos seus oíntes. As historias narradas a dúas voces e dúas linguas por Tim Bowley e Charo Pita, pretenden entreter e facer pensar, divertir e advertir. “Contos universais”, segundo a verbas de Tim, narrador inglés afincado na Coruña con máis de 20 anos de “contista” ás súas costas; “Boas historias que funcionan con calquera idade”, segundo Charo Pita, unha brionesa recente, narradora e escritora, quen se inspira para crear os seus contos no mundo que a rodea, empregando “a cabeza e a caderno” para a escritura e “a equipaxe que levamos dentro” na transmisión oral.

Ambos serán os encargados, durante as dúas semanas que durará a XVII Edición da Feira do Libro de Brión, de pechar dun xeito especial as visitas guiadas dos alumnos e alumnas de todos os centros educativos do Concello a esta mostra anual. Os primeiros en gozar deste espectáculo verbal e expresivo, ademais de bilingüe, foron os estudantes de 2º Ciclo do IES Esparís, quen se achegaron ata o Centro Social Polivalente, tras pasear pola Carballeira de Santa Minia.

Unha vez no salón de actos do centro, todos e todas estiveron ben atentos ao que estaba a acontecer no escenario, polo que pasaron personaxes de todo tipo, que fixeron rir, matinar pero, sobre todo, aplaudir a todos os presentes... Un rei que gozaba pasando baixo os arcos de triunfo foi o primeiro protagonista, mentres que un home sen sorte e con pouco tino tomou o testemuña para pasarllo despois a outro rei, este lendario e mítico, chamado Arturo.

Referencia da consulta, realizada en xaneiro de 2008:

http://images.google.es/imgres?imgurl=http://www.infobrion.com/sistema/download/1180372054_DSC04396.jpg&imgrefurl=http://www.infobrion.com/cibereducacion/i_relacions.php%3Fid%3D1405&h=476&w=450&sz=44&hl=es&start=3&tbnid=WSObIPwT-0XE4M:&tbnh=129&tbnw=122&prev=/images%3Fq%3Dtim%2Bbowley%26gbv%3D2%26svnum%3D10%26hl%3Des%26sa%3DX

I. BATALLA DAS TERMÓPILAS (300 A PELÍCULA)

A expansión constante dos gregos polo Mediterráneo, tanto oriental como occidental, levou a crear colonias nas costas de Asia Menor. Estas colonias estaban en territorios controlados polo Imperio Persa que sempre lles concedeu un elevado grao de autonomía, pero os colonos helenos sempre quixeron a absoluta liberdade, subleváronse contra o poder imperial e obtiveron algunhas vitorias iniciais, pero coñecían a súa inferioridade ante o rabioso asiático, polo que pediron axuda aos gregos continentais. Pese a que os espartanos se negaron nun principio, os atenienses si os apoiaron, dando comezo ás Guerras Médicas.

O soberano persa Jerjes I decidiu acabar coa sublevación dos gregos asiáticos e conquistar Grecia para cortar definitivamente os apoios que aqueles recibían. Ante a chegada dos persas a territorio europeo as reaccións foron diferentes. Atenas quería deter a invasión como fose e solicitou axuda aos espartanos para loitar na Batalla de Maratona (setembro do 490 adC). Non obstante a orixe do problema moraba nas colonias gregas en Asia. Esparta non fundara ningunha nin tampouco as axudara por tanto os lacedemonios non se sentían implicados, tanto é así que á Batalla de Maratona non acudiron por estar a celebrar uns xogos sagrados.

Con todo, a situación mudou cando o Grande Rei de Reis ou Deus de Deuses, como era nomeado polos soberanos persas, presentouse fronte á Hélade co seu exército. nese momento, e ante a necesidade, uníronse as distintas polis gregas que tradicionalmente se enfrontaran entre elas, facendo realidade a frase grega de:
Os homes poderán cansar de comer, de beber e mesmo de facer o amor, pero non de facer a guerra. A primeira batalla libraríase nun lugar chamado val das Termópilas, un angosto desfiladeiro duns 12 metros de anchura.

Alá esperou aos persas un exército composto por 300 hopliñas espartanos (aos que hai que sumar outros 600 ilotas, pois cada espartano levaba dous servos ao seu servizo), 500 de Tegea, outros 500 de Mantinea, 120 de Orcómeno e 1.000 hopliñas do resto de Arcadia: 400 de Corinto, 200 de Fliunte, 80 de Micenas, 700 tesprios e 400 tebanos, ademais de 1.000 focenses e todos os lucros. Por tanto, os lacedemonios ou espartanos constituían unha das forzas máis pequenas, pero debido á súa reputación e a ser os únicos soldados profesionais, os demais gregos delegaron neles de forma espontánea o mando do continxente.

Segundo as fontes clásicas gregas, os soldados persas conformaban un exército que abalaba entre os 250.000 e o millón de efectivos, Heródoto mesmo o eleva a varios millóns de soldados.

Estes datos sobre os efectivos gregos a historiografía actual considéraos máis ou menos realistas e, durante moitos anos, a cantidade ofrecida por Heródoto sobre os persas non foi posta en dúbida. Non obstante, a principios do século XX o historiador militar Hans Delbrück calculou que a lonxitude das columnas para fornecer a unha forza de combate millonaria sería tan longa que os últimos carros estarían a saír de Susa cando os primeiros persas chegasen ás Termopilas. Cálculos actuais, comenta Quesada, sitúan a cifra de persas nuns 200.000 ou mesmo 250.000, un exército colosal para os medios loxísticos da época.

Obsérvase a desproporción das forzas enfrontadas; pero o estreito do paso anulaba a diferenza numérica e a formación de falanxe dos helenos concedíalles certa vantaxe sobre os persas, equipados cunha panoplia moito máis lixeira e por tanto menos protectora. Alén disto, os seus longos dory (lanzas de falanxe, pero non tan longas como as sarisas) poderían

ensartar aos inimigos antes mesmo de que estes puidesen tocalos. Por tanto inicialmente a loita non tiña por o que ser suicida.

Heródoto de Halicarnaso indica que o máis valente dos gregos foi o espartano Dienekes, pois antes de emprenderse o combate dixo aos seus que lle deran boas noticias, que lle dixeran que os arqueiros dos persas eran tantos que "as súas frechas cubrían o sol" e "voltaban o día en noite" e que deste xeito, se os persas lles tapaban o sol, en lugar de ter que combater baixo el, poderían loitar á sombra. Dienekes, e os espartanos en xeral, consideraban o arco como unha arma pouco honorábel, xa que evadía o enfrontamento corpo a corpo.

Dise que Jerjes, ao toparse cos soldados gregos, pese á advertencia de Demarato considerou inverosímil que un exército grego tan pequeno fose plantar cara ao seu. Pasaron catro días e Jerjes, impaciente, enviou un emisario esixindo aos gregos que entregasen as súas armas inmediatamente para non ser aniquilados. Leónidas respondeu: "Vén buscalas ti mesmo". Así deu comezo a batalla.

A batalla

Fila tras fila os persas estreláronse contra as lanzas e escudos espartanos sen que estes cedesen un centímetro. Deste xeito, a pesar da grave desvantaxe numérica, Leónidas e os seus homes opuxéronse ás vagas de soldados inimigos cun número mínimo de baixas, mentres que as perdas de Jerjes -aínda que minúsculas en proporción ás súas forzas- supuñan un golpe para a moral das súas tropas. Durante as noites, Leónidas acostumaba dicirlles aos seus homes: "Jerjes ten moitos homes, pero ningún soldado".

Frustrado e impaciente, Jerjes enviou ao fronte aos seus Dez Mil Inmortais, a súa forza de elite, chamados así porque cada vez que un Inmortal caía, outro corría a substituílo, manténdose na cantidade fixa de dez mil homes. Non obstante, os resultados foron os mesmos. Os persas morrían a centos, o moral do exército decaía e os gregos non mostraban signos de cansazo. A batalla continuou desta forma durante tres días. Foi entón cando Jerjes, abatido, recibiu a axuda que precisaba.

Efialtes e o paso alternativo

Un grego chamado Efialtes (que significa "pesadelo") ofreceu mostrarlle a Jerjes un paso alternativo que rodeaba o lugar onde estaba Leónidas para acabar coa súa resistencia dunha vez por todas. Sen dubidar, Jerjes enviou un importante número das súas forzas por ese paso que se atopaba defendido polos focios, pero ao verse sorprendidos durante a noite polos persas, fuxiron ao primeiro contacto, selando desta maneira a sorte dos defensores das Termópilas.

Cando Leónidas detectou a manobra do inimigo e decatouse de que lle atacarían por dúas fronteas, reuniu un consello de guerra, onde ofreceu aos gregos dúas opcións: podían ir por mar a Atenas ou permanecer nas Termópilas até o final. É neste punto onde Heródoto menciona a súa crenza de que Leónidas permitise a marcha dos aliados influenciado por unha consulta previa que, a propósito daquela guerra, realizaron os espartiatas ao Oráculo nada máis estalar a mesma. A resposta que recibiron de beizos da Pitia foi que Lacedemón sería devastada polos bárbaros ou que o seu rei morrería. Esa resposta ditouna aos lacedemonios en versos hexámetros e rezaba así:

Ollade, habitantes da extensa Esparta, ou ben a vosa poderosa e eximia cidade é arrasada polos descendentes de Perseo, ou non o é; pero, nese caso, a terra de Lacedemón chorará a

morte dun rei da estirpe de Heracis. Pois ao invasor non o deterá a forza dos touros ou dos leóns, xa que posúe a forza de Zeus. Proclamo, en fin, que non se deterá até ter devorado a unha ou outro até os osos.

Ficaron el, os lacedemonios e algúns tebanos. Mentres, o resto da forza que decidira marchar retirábase cara a Atenas. Os 300 soldados da garda de Leónidas e mil gregos leais (os tespios e os de Tebas) quedaron a presentar batalla e resistencia até o final; a sorte estaba botada. Ao despuntar a alba do cuarto día, Leónidas dixo aos seus homes: *Tomade un bo almorzo, posto que hoxe cearemos no Hades.* Foi tal o ímpeto co que os espartanos loitaron que Jerjes decidiu abatelos de lonxe cos seus arqueiros para non seguir perdendo homes. Leónidas foi atinxido por unha frecha e os últimos espartanos morreron tentando recuperar o seu corpo para que non caese en mans inimigas.

Tras a derrota

A batalla durou cinco días e os persas conseguiron derrotar aos temidos espartanos, pero estes xa demoraran notabelmente o avance persa, diminuída a moral do seu exército, causando considerábeis perdas e dando tempo aos demais gregos para evacuar as súas cidades e preparar a defensa.

O tempo durante o que os retiveron foi ben utilizado para evacuar a cidade e reunir un gran exército que despois lograría a vitoria en Pratea por terra e na Batalla de Salamina por mar, tras o cal as aspiracións persas de dominar a Hélade ficarían desfeitas. Non obstante, os exércitos de Jerjes causarían serios danos ás cidades gregas e moitas delas serían queimadas e arrasadas, como lle aconteceu á propia Atenas, que foi pasto das lapas, incluíndo os principais templos da súa Acrópole.

Segundo algúns historiadores, só sobreviviron dous soldados espartanos dos que ficaran nas Termopilas, Alexandre e Antígono de Esparta, os que viron a morte do seu rei e tras a chuva de frechas agacháronse baixo dos seus escudos para aparentar que estaban mortos.

Alejandro, máis tarde, foi un dos mellores guerreiros de Esparta, pero non se lle lembrou como a outros heroes. Tras as Termópilas combateu en Pratea, outra vez contra os Persas. Alá morreu, tras recibir catro frechas no peito.

A lenda dos espartanos fronte ao sacrificio dos Tespias

Crese que ningún grego logrou sobrevivir; pero, quizais polo mito espartano ou por algunha outra razón, a cultura popular centrouse máis no esforzo lacedemonio (un 5% das súas forzas) que no dos 700 hopliñas de Tespias, quen constituía case o 100% dos homes útiles. Un exemplo deste ostracismo popular pode ser o filme 300, baseado na novela gráfica do mesmo título, na cal nin sequera se menciona que os tespias eran a maioría das forzas nin que tamén loitaron até o fin.

Esta abnegación resulta aínda mais sobresaliente de termos en conta o carácter non militarista da súa sociedade. Na idiosincrasia espartana rendirse ou fuxir ante o inimigo resultaba unha das maiores baixezas que un cidadán podía cometer, tanto é así que as nais lacedemonias dicían aos seus fillos ao entregarlles o seu grande escudo hoplos "volta con el ou sobre el".

O ENTROIDO

Os etnólogos atopan no entroido elementos sobreviventes das antigas festas pagás do inverno (Saturnalia), de celebracións dionisiacas gregas ou de festas romanas.

Na vella sociedade rural, fortemente estruturada polo cristianismo, o tempo de "carnestolendas" ofrecía mascaradas rituais de raíz pagá e un lapso de permisividade que se opuña á represión da sexualidade e á severa formalidade litúrxica da Coresma.

Etimoloxía

Ao principio da Idade Media a igrexa católica propuxo unha etimoloxía de entroido: o latín vulgar carne-levare, que significaba 'abandonar a carne' (o cal xustamente era a prescrición obrigatoria para todo o pobo durante todos os venres da Coresma). Pero non tiña o sentido que xustamente a palabra entroido significa.

Posteriormente xurdiu outra etimoloxía que é a que actualmente se manexa no ámbito popular: a palabra italiana *carnevale significando a época durante a cal se pode comer. Pero a fins do século XX varios autores comezaron a sospeitar da orixe pagá do nome. *Carna é a Deusa Celta das fabas e o touciño. Tamén estaría conectada con festas indoeuropeas, dedicadas ao deus *Karna (que no *Mahabhárata aparece como un ser humano, irmán maior dos *Pándavas, fillo do deus do Sol e a raíña *Kuntí). Algunhas persoas cren que a palabra entroido fai referencia a unha suposta antiga tradición pagá na que se ofrecía carne ao deus *Baal (*carna-*baal) nunha festa de onde todo vale.

Actualmente o entroido converteuse nunha festa popular de carácter lúdico.

Un entroido é, pois, unha celebración pública que combina algúns elementos como disfraces, desfiles, e festas na rúa.

Entroido tamén se refire a unha data específica, que se celebra con posterioridade ao Nadal e que conclúe no martes de entroido, que é o último martes antes do inicio da Coresma católica.

O período de entroido coñécese tamén co termo francés de *mardi *gras, 'martes *graso' ou

da graxa (touciño). Durante a Coresma os canons católicos indican que non se deberá comer carne, senón peixe e verduras.

Calcular as datas do entroido

A data do entroido ten unha relación directa coa data da Semana Santa. Martes de Entroido é o día anterior a Mércores de Cinza. Na maioría das cidades celébrase xa o Sábado de Entroido, que é o sábado anterior ao Mércores de Cinza. Mércores de Cinza é o día do comezo da Coresma e xusto 40 días despois celébrase o Domingo de Ramos que é o domingo anterior ao Domingo da Resurrección (Semana Santa). O día coincidente coa primeira lúa chea da primavera coincidirá coa semana da Semana Santa.

Xeografía do entroido: Outros entroidos

En España, un entroido antigo e divertido está en Godall, en Tarragona, esta poboación de pouco máis de 700 habitantes, durante e logo da guerra civil española, enfrontouse ao caudillo para celebrar o entroido, vivindo momentos curiosos como a presenza da Garda Civil durante todas as festas do pobo, debido á prohibición total e absoluta de ir coa cara cuberta. Alí vívese, sen dúbida, un dos máis xenuínos e sinxelos entroidos. Outros lugares que salientan nesta festividade dentro de España son La Bañeza Vilanova i a Geltrú, Sitges, Tarragona, Platja d'aro, Las Palmas de Gran Canaria, Badaxoz, Isla Cristina (Huelva), Santa Cruz de Tenerife, Cádiz, (sendo estes dous últimos declarados festas de interese turístico internacional), Verín, Laza, Pontevedra e Ourense, entre outros.

Os lugares que destacan no mundo, especialmente por ter festas de Entroido son: Río de Xaneiro, Salvador de Baía (considerado o maior do mundo con 2,7 millóns de persoas segundo o Guinness Book) e Olinda en Brasil; o Entroido de Barranquilla, un dos máis grandes e coloridos do mundo, que se gañou unha dobre designación, a de "Patrimonio da Nación", en declaración outorgada polo Congreso Nacional de Colombia o 26 de novembro de 2001 e a de "Obra Mestra do Patrimonio Oral e Intanxible da Humanidade", concedida pola UNESCO en París o 7 de novembro do 2003, e Pasto en Colombia; Veracruz e Mazatlan en México; Oruro (declarada Obra Mestra do Patrimonio Oral e Intanxible da Humanidade pola UNESCO en 2001) en Bolivia; Venecia en Italia; Nova Orleans e Móbile (Alabama) en Estados Unidos; Encarnación en Paraguai; Trindade, Aruba e Curazao no Caribe; Entroido das Táboas en Panamá; Arequipa e Cajamarca no Perú; O Callao, Carúpano, Camatagua, Maturín en Venezuela; Montevideo en Uruguai. En Panamá celébranse na Cidade Capital e no interior do país, dos cales o máis sobresaliente polo seu luxo e tradición é o Entroido das Táboas. En Paraguai celébrase na Capital (Asunción), Ca'acupe, Minga Guazú e outras cidades do interior; pero sobresaie pola súa magnitude e complexidade o Entroido Encarnaceno considerándoa Capital do entroido Paraguaio, sendo coñecida internacionalmente.

En Alemaña, Colonia, Bonn, Düsseldorf, Maguncia e Múnic así como a "Schwäbisch-Alemannische Fasnacht" no sudoeste son bastante coñecidas polas súas celebracións de entroido, desfiles e bólas decoradas. Entroido chámase *Fastelovent ou *Karneval no norte, *Fasching no sueste e *Fasnacht no sudoeste (e tamén nas partes católicas de Suíza). O entroido tamén se celebra nas provincias sureñas de Holanda: Brabante Setentrional e Limburgo.

Introducido polos españois, o entroido en Colombia incorporou elementos das culturas europeas e logrou sincretizar e reinterpretar tradicións que pertencían ás culturas africanas e indíxenas deste país. Existe evidencia que demostra que o entroido xa existía aquí no século XVIII e que causaba preocupación ás autoridades as que prohibiron as celebracións nos

principais centros de poder colonial como Cartaxena, Bogotá e Popayán. O entroido polo tanto tivo que continuar a súa evolución e reinterpretación nas aldeas e vilas de pouca importancia naquela época e sempre onde as celebracións non ofendesen ás elites dirixentes. O resultado foi a continua celebración de festivais de entroido en Barranquilla, e outras poboacións ao longo do Río Magdalena, así como tamén en Pasto (Entroido de Negros e Brancos, correspondente á celebración do Inti Yaco) ao sur do país. En tempos modernos, durante o século XX, houbo varios intentos de introducir o entroido na capital do país pero este nunca logrou a aprobación total das autoridades.

En Bolivia, os populares entroidos de Oruro manifestan, en impresionante sincretismo, a cultura andina e a hispana.

En Uruguai o entroido é a festa popular por excelencia, considerándose ademais o máis longo do mundo, con corenta días de duración.

En Arxentina o entroido celébrase de diversas formas. No Noroeste sente a influencia dos entroidos de Bolivia. A zona do Río da Prata celébrao con desfiles de charangas nos barrios de Buenos Aires. No litoral, as comparsas son de estilo carioca e atraen a miles de turistas a cidades como Concepción do Uruguai, Guleguay, Guleguaychú e Correntes nos meses de xaneiro e febreiro

En Chile, o Entroido celebrouse ata a Patria Nova, época na que se prohibiu dita celebración. En Venezuela o entroido esténdese por gran parte do territorio nacional, As Feiras do Sol, en Mérida son un claro expoñente das feiras venezolanas, que inclúe: Desfiles, Corridos de Touros, concertos, exposicións nacionais e internacionais, cabalgatas, bailantes e un sen fin de actividades nas cales propios e estraños gozan e gozan a plenitude, como pelexas con globos de auga.

En Madrid, terminado o entroido, o martes pola tarde, celébrase o Enterro da Sardiña, mentres que en Canarias ten lugar o Mércores de Cinza. En Murcia e Cataluña celébrase unha festa similar, o desfile do "Enterro da Sardiña", estes enterros son especialmente espectaculares nas localidades de Sitges, Vilanova i a Geltrú, Platja d'aro e Tarragona. Na localidade leonesa de La Bañeza, no Enterro da Sardiña faise lectura de coplas enviadas polo pobo cheas de críticas e repártese escabeche, pan e viño. O fin de semana seguinte é coñecido como "piñata" e é a última rabexada do entroido a pesar de estar xa en período de coresma. En Valencia, celébrase un dos entroidos máis significativos e populares de toda a provincia, os da localidade de Villar do Arcebispo. Neste, leva a cabo o Enterro da "*Morca" (Morcilla), dando máis sentido a unha das esenciais cristiás da festa do entroido como é o de despedirse de poder comer carne.

Finalmente lembrar que o termo «Entroido» se aplica tamén a outros tipos de festividades que non están situadas no tempo das *calestolentas (tempo previo á coresma), pero que comparten elementos similares, tales como os desfiles de comparsas. Na xa citada localidade de Tarragona, Godall, segue viva, como en Laza e Verín, a guerra da fariña, onde hai toque de queda durante os días de entroido, os habitantes lánzanse á guerra tirándose fariña os uns a outros, símbolo das festas. Só está prohibida a guerra durante as noites...

A LENDA DO LOBISHOME GALEGO

Manuel Branco Romasanta, segundo a documentación existente, naceu en Regueiro o 18 de novembro de 1809. Unha humilde aldea da provincia de Ourense ancorada no tempo. Alí os máis anciáns indican aos visitantes onde xurdiu a lenda do alcumado *Lobo da Xente*.

O que di a xente de por aquí é que aquí nacera o home lobo. Pero, eu non o sei, nin podoo dar unha explicación nin podoo dar máis datos. Pouca xente haberá que o saiba, - explicounos Francisco García durante a nosa investigación na localidade ourensá.

Era un home fisicamente normal tal e como reflicte a reconstrución fisionómica que realizou o Inspector de Policía Nacional Luís García Maña

"A reconstrución fisionómica dunha persoa que viviu hai uns 130 anos (explica o inspector Luís García Maña no seu informe), resulta farto dificultosa se non se atopa cunha descrición seria e profesional". Esta descrición nun momento como aquel, a pesar de que estivesen de moda en España as teorías positivistas, non era habitual entre os técnicos forenses. No entanto, no caso que nos ocupa existen unhas referencias parciais que poden dar a pauta para acometer o traballo de reconstrución.

O resultado gráfico obtido non debe ser estimado como perfecto nin moito menos. Ben polo contrario, debe verse nel unha posíbel aproximación gráfica á imaxe real do suxeito, tan só coincidente coas características xerais. Con todo, ao interpretarmos algúns dos datos recollidos nas análises forenses, chegamos a confiar en que o traballo final obtido si pode aproximarse, con algunhas limitacións, á realidade. Trátase dun home duns 43 anos, moi baixo posto que medía 5 pés menos dunha polgada (o que traducido a metros sería 1'37) a súa pel morena, os ollos castaños claros, cabelo e barba crecida negra e semi-calva a parte superior da cabeza (probabelmente como efecto non só da idade senón tamén de usar chapeo).

A súa fisionomía non resultaba violenta nin repugnante, ao non posuír trazos característicos ningún. Segundo os forenses, a súa ollada era doce e tímida, podendo volverse feroz e altiva ou forzadamente serena. O seu temperamento era bilioso e o seu desenvolvemento corporal manifestábase de xeito regular dentro da súa limitada estatura. Ao parecer gozaba de boa saúde. Entre os seus caracteres máis destacábeis destaca un ángulo facial de 82 graos de apertura por efecto do avultamento dos seos frontais bastantes pronunciados. O seu óvalo cranial medía 22 polgadas (50,6 cm.), o óvalo da cara era de 23,9

polgadas (54,9 cm.), as apófises mastoides presentaba un arco de 9 polgadas (20,7 cm.) e do arco dentario da fronte ían 6 polgadas (13,8 cm.)?.

Deste estudo púidose realizar un retrato robot do Home Lobo de Allariz. Un rostro, realizado ao carbonciño que mostra a mirada apacible pero sobrecolledora de quen podería ser Manuel Branco Romasanta.

Eran unha persoa de faccións ata tenras. De barba non demasiado poboada. Con pouco pelo. Un suxeito, un individuo, que pasaría ata desapercibido para a súa época. Unha persoa sagaz e moi preparada para aquel entón. Sabía ler e escribir. Coñecía mundo.

Percorrera moitas terras e era un home en certo xeito en boa posición. Dispuña de algo que hoxe para nós é normal e entón era moito máis do que hoxe e, no peor dos casos, dispuñas dun cabalo cos que percorría os camiños máis aló de Galicia.

Un home cunha aparentemente vida vulgar. Alguén que chegou a casar e establecer un fogar.

É un home -segundo Xosé Ramón Mariño Ferro Profesor de Antropoloxía da Universidade de Santiago de Compostela- que asume un papel mítico propio da cultura tradicional europea e máis concretamente a galega. Ese non é outro que o do home lobo. Existe o mito do home lobo e el asúmeo e crese home lobo. Por iso interézanos, porque non existen moitos casos de persoas que crean nun mito e asuman ese mito.

Pero algo cambiou tras quedar viúvo da súa primeira esposa. Desde 1843 a fama de Manuel Branco Romasanta estendeuse rapidamente polas terras galegas. Todos os aldeáns sinalábanlle como vendedor de unto ou graxa humana. Así comezou a procura por parte das autoridades que finalizou coa súa detención en terras toledanas. A súa fama asasina chegou cando no ano 1852 foi acusado polo asasinato do alguacil, Vicente Fernández, nas proximidades de Ponferrada.

Xulgado e condenado en rebeldía escapou da lei e refuxiouse nunha pequena aldea abandonada chamada Ermida. Alí viviu só xunto ao gando durante meses, quizais un ano, entre as vellas casoupas de lousa e pedra xestouse a súa lenda e misterio.

Nesta localidade –en opinión do xornalista Xosé Domínguez- a pesar de que poida parecer o contrario, sosteñen os paisanos que xamais houbo habitante ningún. Co gando conviviu Manuel Branco Romasanta, el non soubo dicir exactamente canto tempo, durante semanas, quizais meses. O tempo suficiente e necesario para volver integrarse, a aparecer en público. Neste caso en Rebordechao onde volveu contactar cos veciños, entrando precisamente polas cociñas, facéndose amigo das mulleres, aínda que por iso os homes dixésenlle que eran un afeminado. Mellor ser efeminado, se con iso conseguía a confianza,

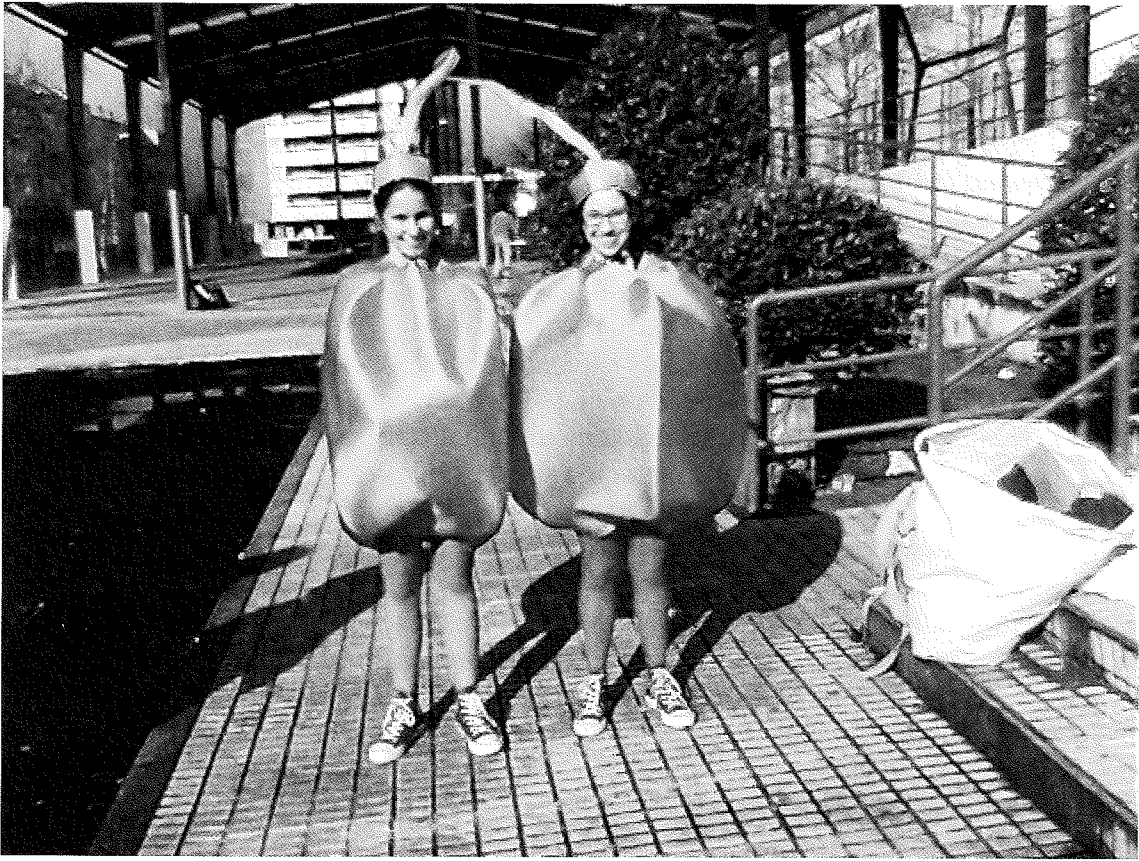
que non que se lle temese cando xa pesaba sobre el unha orde de procura e captura.

Desempeña –como explica o antropólogo Xosé Ferro- oficios que son propios de muller na súa época. Facía tamén tarefas de home como cordeiro, peneireiro, segador e outros oficios. Pero tamén foi fiador ou tecedor, papeis estes moi femininos na nosa tradición.

Asentado no pobo de Rebordecho comezou un rosario de brutais asasinatos nos bosques de Redondella e Argostios. En total foron nove vítimas, mulleres e nenos, aos que quitou a vida. O seu xogo mortal prolongouse durante anos. Escapando da xustiza unha e outra vez, utilizando todo tipo de estratexias. Ata que o 2 de xuño de 1852 foi capturado na pedanía de Nombela, partido xudicial de Grada, en terras toledanas.

Inmediatamente despois, aos poucos meses, empeza a urdir a súa fuxida. Durante catro meses estivo no empeño e ao final conségueo a través dun pasaporte falso, co que fixo realmente unha operación marabillosa. Abandonou o Reino da Galiza un tal Antonio Gómez, natural de Nogueira. Pero uns meses despois, de marzo a xuño, uns segadores recoñecen ao que di ser de profesión peneireiro e de identidade Antonio Gómez, veciño de Monte de Ramos. Comparecen ante o alcalde e dinlle que ese home é Branco Romasanta. O alcalde dubídao, durante horas e días pero ao final prodúcese a detención. "É levado a Verín e alí confesa que produto dun maleficio el vólvese lobo, narra Xosé Domínguez.

Nos xulgados De Allariz (Ourense) a causa Nº 1778, contra o Lobishome encarcerado na localidade de Allariz, Manuel Branco Romasanta, acabou converténdose no protagonista dun xuízo histórico. A causa Nº 1778 foi un litixio e tivo unha sentenza que xamais se volveu a repetir na historia das leis españolas. Consta de cinco tomos -con máis de dous mil páxinas- que se atopan custodiados no Arquivo do Reino de Galiza na Coruña e en cuxas portadas aparece o epígrafe *Licantropía*.

D'NASH

O grupo está composto por catro integrantes Esteban Piñeiro Camacho (Basty), un Rapaz de Cádiz de 26 anos; Antonio Marcos Ortiz (Ony), valenciano de 26 anos; Francisco Javier Álvarez Colinet (Javi), sevillano de 24 anos e Miguel Hennet Sotomayor (Mikel) un canario de 25 anos.

Todo comezou hai case dous anos. Mikel e Basty estudaban xuntos nunha coñecida escola de interpretación de Madrid e unha tarde quedaron con Ony e Javi, dous amigos que tamén estaban na capital, intentando gañarse a vida no mundo dos musicais. Falando dos proxectos de cada un, xurdiu a pregunta que marcou o seu destino para sempre: "Se todos queremos triunfar na música, por que non o intentamos xutos?". Así nacía D'NASH, un grupo formado por un grupo de amigos que compartían un soño.

O grupo xa estaba montado pero aínda lle faltaba un nome. Despois de moitos intentos pensaron en aportar cada membro do grupo unha letra e mesturalas, de aí saíu o nome de NASH. Basty dixo o N por unha persoa moi especial para el; ONy O A, de Antonio, o nome do seu pai; Javi optou polo S, de Sevilla, e Mikel polo H, que é como empeza o seu apelido. Pero nos primeiros meses do 2007 pasaron a chamarse "D' NASH", a causa foi que moita xente nomeábaos como os rapaces de nash e de aí o de engadirlle este elemento ao nome do grupo.

A discografía do grupo componse por "Capaz de todo" (2006), "Reedición especial capaz de " (2006), "Capaz de todo misión eurovisión"(2007) e "Todo va a cambiar".

LA QUINTA ESTACIÓN

O grupo fórmase en Madrid e grava a súa primeira maqueta a finais de 2001. "Primera Toma" (2002) é o seu álbum debut. BMG interésase por eles, aínda que a compañía decide lanzar o disco en México, polo que Natalia, Anxo e Pablo desprázanse ao país centroamericano.

A música da Quinta Estación expándese alí a través das súas colaboracións para a televisión, un tema seu inclúese nunha telenovela xuvenil de éxito e forma parte da BSO da película "Dáme o tea corpo" (2003). Tamén colaboran nun CD en homenaxe a Homes G, editado en 2002, xunto a artistas como Alex Ubago, Mikel Erentxun ou Antonio Vega. O seu segundo traballo longo chega dous anos despois titulo "Flores de Alquiler".

"Flores de alquiler" levou ao grupo ao estrelato. Ao mesmo tempo que conseguiron o dobre disco de platino en México (200.000 discos vendidos), nos Premios Billboard gañaron o "Latin Pop Airplay" do ano (Nova Xeración), e tamén a asociación americana de autores, compositores e publicistas recoñeceu "Algo más" como a Mellor Canción Rock de 2005.

"El mundo se equivoca" (Sony-BMG,2006), o seu terceiro álbum converteuse en disco de ouro en México en oito días e arrasa en España.

SAÍDA DE 4ºA AO CINE

No primeiro trimestre os alumnos e alumnas de 4ºA fomos ver unha película en galego ao cine.

A película titulábase “Os padriños do noivo”, era de ciencia-ficción e un pouco repetitiva de máis.

Sinopse:

Despois de tres anos, Jasse Chandler sae do cárcere. E elixiu o seu primeiro día de liberdade para casar. Acompañado polos seus amigos de sempre diríxese ao casamento; pero antes, un deles, Billy, detense para sacar diñeiro nun banco; aínda que o seu obxectivo é atracalo.

Billy é "Hamlet", un célebre ladrón perseguido polas autoridades. Todo o grupo acaba por involucrarse no improvisado roubo. Axiña se ven rodeados pola policía e toman como reféns aos clientes do banco.

O FBI tamén intervén e os medios de comunicación converten a situación en todo un espectáculo.

SAÍDA DE 4ºA-B A BIZA

Biza é unha fábrica de asentos de coches situada no Porriño.

Nada máis baixar do autobús que nos levou á fabrica, entramos nunha sala e puxéronnos un vídeo sobre o funcionamento da fabrica.

Despois, fomos vendo as instalacións da empresa e explicáronnos os procesos de fabricación polo que pasan os seus produtos como por exemplo soldadura, pintura, prensas..etc. para o que tivemos que poñernos unhas gafas protectoras.

Cando rematamos o percorrido deuse por acabada a vista e volvemos ao instituto.

Autora: Iria Carballo

CRÍTICA A “TRES NO CAMIÑO”

Sinopse de “Tres no Camiño”

Nos albores dun novo milenio, entre Nadais e Aninovo, un asistente social holandés, unha famosa poetisa xaponesa e unha moza brasileira, cada un de volta dunha viaxe común a todos eles, loitan no seu interior con esta pregunta que a súa experiencia mutua desencadeou, co trágico-cómico absurdo da existencia, o exasperante dilema de simplemente estar vivo, o dilema da fe, intentando por todos os medios atopar nalgunha medida a resposta persoal ao que estamos facendo aquí...

Desde Utrecht en Holanda, Tokío e Kioto en Xapón, Río de Xaneiro en Brasil, os tres miran cara atrás, procurando nas súas lembranzas, cotiás, para dar forma e significado a unha viaxe extraordinaria que realizaron, por separado... lembran unha e outra vez... a peregrinaxe.

Opinión persoal:

No “documental”, de máis de tres horas!, dáse o punto de vista do Camiño de Santiago, dende tres puntos de vista, tres culturas diferentes, tres relixións, e tres países. Os personaxes, van na procura de algo espiritual, e vense no camiño, con recapitación, pensan se renderse ou continuar.

Do “documental” sácase en limpo dúas ou tres ideas:

- Facer o Camiño de Santiago a pé, pode ser matador, se non vas preparado.
- Non se debe facer no inverno.
- É bo, para coñecer xente nova.

Autor:
Kevin Alonso

CANDO ABRÍN OS OLLOS

Autora: Rocío Cota Galán. 2º ESO B

Unha vez xa hai moitos anos unha nena chamada Gloria mudouse a unha casa moi vella. Tiña catorce anos. E parecía unha boa nena aínda que tamén parecía un pouco inxenua.

Gloria non tivo unha boa impresión da casa, pero quedou calada pola súa nai, Candela, unha señora divorciada recentemente, con aspecto moi refinado.

Ela tamén tiña unha irmá, máis pequena ca ela, que se chamaba Sofía.

Gloria durmía moitas veces coa súa irmá, porque a nena tiña medo á escuridade.

A rapaza foi á súa nova escola o día seguinte, ela era moi tímida pero conseguiu facer amizades.

Ao chegar á súa casa quedou mirando para dous señores, que observaban a casa con moita intriga. Gloria achegouse a eles e escoitou un anaco de conversación que dicían:

-Xa non está o cartel de “en venda”. Quen a mercaría?

Ela quedou intrigada pero decidiu entrar na casa e deixarse de parvadas, pois tiña que estudar moito.

Na súa habitación había unha ventá e dende aí podía ver o barrio.

En máis de unha ocasión pasara algún intre soñando desperta, pero esta vez foi imposible pois todas as persoas quedaban ollando cara a ela e rapidamente pechaba a ventá.

Pola noite ela non podía durmir e levantouse ao baño, logo conseguiu durmir.

A noite seguinte pasou case o mesmo, pero estaba no cuarto da irmá. Ela levaba un bo anaco durmida pero uns golpes despertárona. Cando abriu os ollos viu un home (non se distinguían moito as súas faccións). Saíu correndo e a súa nai foi axiña cara ao dormitorio da nena cun floreiro nas mans. Sofía estaba ben, esperta pola luz (recén acesa).

A nai intentou explicarlle a Gloria o que viu (aínda que parecía máis ben que a quería poñer nerviosa):

-Ti, miña nena, o que viches foi unha fantasma.

A nena salaiando dixo a súa nai:

-Mamá por favor, ímonos de aquí!

Ao día seguinte a familia mudouse así que non me preguntedes máis porque nunca máis se soubo desta familia.

A MIÑA GORRIÑA

Autora: Lucía Carracedo Álvarez. 2º ESO B

Unha vez un día moi fermoso unha nena e a súa nai estaban mirando cara ao mar, a nena tiña unha gorriña, protexéndoa do sol, era verde e tiña un lazo que a facía máis fermosa. A súa conversa foi interrompida por un peixe prateado que voaba sobre as augas coas súas ás vaporosas. Entón chegou o vento, e a súa gorra fixo voar, a nena non podía crer que a súa gorra voase, preocupada pola súa sorte preguntoulle a súa nai:

-Onde van as gorriñas que se perden no mar?

Súa nai quedou pensando. Canto tarda en contestar! A nena tiña tanta pena pola súa gorra que case se bota ao chorar. Entón a nai lembrou o que lle dixera súa nai:

-As gorriñas que se perden no mar van parar ao fondo cara ao fondo e unha sirena ha de a levar. Unhas danzan coas ondas, até chegar ao areal. Alí, unha tartaruga tapa con elas o niño onde as súas crías nacerán. Unhas cobren a cabeza como un capitán. Outras serven de bandexas pola súa forma circular e poderían levar un día un delicioso manxar servido nun pazo de sal.

Todo iso foi o que dixo súa nai, pero a nena non llo cre, di que é un conto que se inventou e que lle gusta contar.

Á nai non lle gusta vela triste e non quere vela chorar. Por iso imaxina historias que tamén á nena lle fan soñar. Pero a nena sabe que en realidade esa historia é verdade, por iso sabe que unha serena que vive no mar leva posta a súa gorriña e que desde aí a escoita contar.

“SER COMO O RÍO QUE FLÚE”

Autora: Pâmela Azulino Pacheco. 4º ESO A

O libro analizado pertence ao escritor brasileiro Paulo Coelho e presenta relatos de diversos escritores, non só brasileiros. Algúns dos seus contos acontecen en España e permiten trasladarte a lugares descoñecidos. O seu contido baséase en breves e profundos contos onde é posíbel navegar a través da historia dos personaxes, sentíndose como un deles, e formar parte das historias.

O EMPREGADO INTELIXENTE

Autora: Pâmela Azulino Pacheco. 4º ESO A

Na época en que se encontraba nunha base aérea en África, o escritor Saint- Exupéry fixo unha colecta entre os seus amigos, pois un empregado marroquí quería voltar á súa cidade natal. Conseguiu xuntar mil francos.

Un dos pilotos transportou o empregado até Casa Blanca e ao voltar, contou o sucedido:

En canto chegou, foi comer no mellor restaurante, distribuíu propinas xenerosas, pagou as bebidas para todo o mundo, comprou brinquedos para os nenos da súa aldea.

Ese home non tiña o menor sentido da economía.

-Ben polo contrario –responde saint Exupéry- sabía que a mellor inversión do mundo son as persoas.

Gastando así, conseguiu de novo gañarse o respecto dos seus compatriotas, que acabaron dándolle emprego. A fin de contas, só un vencedor pode ser tan xeneroso.

O MOMENTO DA AURORA

Autora: Pámela Azulino Pacheco. 4º ESO A

Durante un Fórum Económico dos Pobos, o premio Nóbel da Paz, Simón Pérez, contou a seguinte historia:

Un rabino reuniu os seus alumnos e preguntou:

-Como sabemos o momento exacto en que acaba a noite e comeza o día?

-Cando á distancia podemos distinguir unha ovella dun cachorro -di un neno.

-A verdade é –dixo outro neno- que sabemos que xa é día cando podemos distinguir, á distancia, unha oliveira dunha figueira.

-Non é unha boa definición.

-Entón, cal é a resposta? –preguntaron os nenos e o rabino dixo:

-Cando se achega un estraño, confundímolo co noso irmán e os conflitos desaparecen; ese é o momento en que acaba a noite e comeza o día.

O OSO E O RAPOSO

Había unha vez un oso e mais un raposo que andaban buscando comida, e o raposo díxolle ao oso:

-Ai, compadre! Que che parece que imos á granxa do tío Pepe e roubamos un porco?.

Pareceulle boa idea, e así fixeron. Foron até o curral e alí roubaron e mataron o porco.

Cando xa estaban moi cansos pararon no monte, e sentaron baixo un carballo, e o raposo díxolle ao oso:

-Ai, compadre! Non sei ti, pero eu non podo coa miña alma, Que tal se durmimos un pouco? Podemos enterrar o porco co rabo por fóra para despois sabermos ónde está.

O oso que estaba moi canso aceptou sen dubidalo, pero mentres o oso durmía, o raposo ergueuse, desenterrou o porco e papouno enteiro, deixando o rabo para volvelo enterrar. Cando o oso espertou e foron buscar o porco, toparon o rabo, e o raposo díxolle ao oso que tirase do rabo porque el era máis forte.

O oso ao tirar caeu de cu no chan, e fíxose moito dano, pero cando se ergueu todo anoxado ao decatarse da broma, comezou a botarlle as culpas ao raposo:

-Imos deitarnos ao sol, e, ao que lle súa máis a barriga foi quen o comeu.

Deitáronse a durmir, pero o raposo ergueuse e mexou por riba do compadre, e chamouno.

-Ai, compadre! Fuches ti o que comeu o porco, porque che súa a barriga.

E así foi como o oso tivo que pedirlle desculpas e marchar para casa sen ter comido nada...

OS SETE CABRITIÑOS

Érase unha vez hai anos unha cabritiña e os seus sete cabritiños, que vivían nunha casa moi bonita no medio dun verde bosque. Un día a nai dos cabritiños foi buscar comida e advertiulles que o lobo estaba polo bosque e que non lle abrisen a porta. Cando a nai marchou, o lobo estaba agachado detrás duns matorrais agardando a que se afastase o suficiente para aproximarse á casiña e comer os cabritiños.

Mentres, os cabritiños estaban asustados por medo de que o lobo os comese xa que todos os animalíños do bosque lle tiñan medo polos seus grandes dentes.

Despois dun tempo o lobo chamou á porta (toc, toc, toc) e dixo:

-Ola, son vosa nai, abrideme a porta.

-Ti non es nosa nai, ela ten a voz máis clara e ti a tes moi ronca – dixo o máis maior.

Entón o lobo foi comer moitas claras de ovos, xa que así a voz ponse máis fina. Logo o lobo volveu a casa dos sete cabritiños a xa alí dixo, coa voz máis fina:

-Ola, son vosa nai, abrideme a porta.

E o cabritiño maior dixo:

-A ver, mete a patiña por debaixo da porta.

O lobo meteu a patiña e o cabritiño dixo:

-Non, non, ti non es a nosa nai porque nosa nai ten as patiñas de cor branca e ti as tes de cor negra.

Entón, o lobo enfadado foi a un muíño e revolveuse en fariña e cando xa estaba tan branco como a neve, volveu a casa dos sete cabritiños e chamou á porta (toc, toc, toc) e dixo:

-Ola, son vosa nai, abrideme a porta.

-A ver, mete a patiña por debaixo da porta.

Entón, ao ver que era de cor branca lle abriu a porta e o lobo comeu a todos os cabritiños menos o máis pequeno que se agochou detrás dun reloxo.

Cando a nai chegou á casa, o pequeno contoulle todo o que pasara. Despois colleu unha agulla, unha tesoirra e un dedal e foi ao bosque na procura do lobo. Atopouno a durmir, entón, colleu as tesoirra, cortoulle a barriga e sacou os seis cabritiños.

Logo encheuna de pedras, coseuna, e volveron felices á súa casa. Despois dunha longa sesta ao pé dunha árbore o lobo espertou e dixo:

-Que barriga máis pesada! Non debín comer todos os cabritiños. E logo, foi beber ao río e co peso das pedras caeu ao río e afogou.

E os animalíños da fraga viviron felices e comeron perdices.

Autora: Laura Cuña Barreiro. 2ºB

Hai moito tempo vivía un campesiño chamado PaK Ahmad. El casara coa rapaza máis bonita da vila. Chamábase Siti. Ámbolos dous tiñan un fillo chamado Ali. Xuntos vivían nunha casaña humilde na vila co pai de Pak Ahmad, chamado Tuk Abu.

Tuk Abu era xa vello e case que non podía camiñar. A Siti non lle gustaba moito Tuk porque cría que el estaba a causar moitos problemas á parella. Todos os días queixábase Siti de Tuk Abu e pedíalle ao seu home que botara fóra da casa ao pai de Pak Ahmad. Pero Pak non quería facer tal cruel cousa. Queríalle moitísimo ao seu pai.

Un día, mentres Siti estaba fóra do fogar, Tuk Abu quebrou, sen querer, o prato favorito de Siti mentres estaba a fregar. Cando Pak Ahmad soubo do feito, soubo tamén que nada se podería facer para repoñer o prato quebrado.

De súpeto, Pak tivo unha idea. Saíu decontado á tenda e mercou unha enorme cesta que podería dar cabida mesmo a un home dentro dela.

Despois, Pak chegou á casa e pediulle ao seu pai que se metese dentro. Díxolle que ían pescar, el mesmo e mais o seu fillo, pero o que tiña Pak na súa cabeza era deixar ao seu pai na foresta.

De camiño a ela, Pak Ahmad parou porque estaba canso, xa que tiña que levar o seu pai nas súas costas. Despois dunha longa andaina, chegaron ao lugar onde Pak ía abandonar ao seu pai.

Efectivamente, Pak pousou ao seu pai dicíndolle que agardase, que tiña que ir mercar un anaco de pan.

Pak non puido deixar de comentarlle ao seu fillo o que tiña pensado facer. O fillo convenceu ao seu pai para voltar a recoller a Tuk Abu, o pai de Pak. Unha vez alí, o fillo de Pak sacaría a Tuk Abu, o seu avó, para meter na cesta a Pak, o seu pai, e deixalo na foresta. Pak pensou que todos os seus descendentes farían o mesmo, así que decidiu levar a Tuk Abu de novo á vila.

Ensinanza do conto:

Moitos teñen a crenza de que se a xente nova fai algo mal en contra dos seus maiores, os seus fillos faranlles o mesmo cando sexan vellos.

Conto traducido do inglés.
Autor: Charissa Jerome Lim
Tradutor: José Ramos

O MEDULIO

O Medulio é un monte,
que non se sabe onde está,
símbolo da resistencia,
dos galegos doutra idá.

Candos os Romanos viñeron,
conquerir a nosa terra,
toda Galiza se ergueu,
e púxose en pé de guerra.

Aqueles celtas de antano,
os nosos bos devanceiros,
amaban a liberdade,
e eran uns grandes guerreiros.

(...)

E retiráronse ao Medulio,
por defenderse mellor,

Mais ao verse cercados,
non pensaron en perder,
antes de ser escravos,
é preferíbel o morrer.

Fixeron un gran festín,
arredor dunha fogueira,
e logo tiráronse ao lume,
morrendo desta maneira.

Autor: Manuel Estévez Navarro, 2º ESO B

CONCURSO DE IMPROVISACIÓN

Se cres ter talento, sabes que podes gañar, e queres demostralo aos demais, ¡participa xa!

Normas e condicións:

Poderás presentarte só, ou en grupos de até cinco persoas.

O concurso constará de 3 quendas:

Na 1ª, o xurado proporá un tema sobre o cal deberá tratar a primeira “impro”. O equipo, ou participante, terá dous minutos para desenvolver o tema.

Na 2ª, o xurado, a través do público, elixirá o tema da segunda improvisación, e o equipo, volverá contar de dous minutos para desenrolala.

Na 3ª, o grupo ou participante oposto dirá un tema, e o xurado moderarao, para que este sexa representado por outro grupo ou participante.

Ao final de cada improvisación, o xurado porá nota ás impros.

O concurso celebrarase o día 13 de marzo no salón de actos do IES Castelao.

Bases do concurso:

Poderán presentarse tod@s @s alumn@s matriculad@s no IES Castelao do réxime diúrno.

A decisión do xurado será inapelable, e a composición do mesmo manterase en segredo até o día do concurso.

Para participar no concurso, deberá depositarse nun sobre pechado os seguintes datos en secretaría:

- Nome e apelidos do participante ou dos compoñentes do grupo.
- Curso/s.
- Idade.

-No caso de ser un grupo, o nome do grupo debera ir incluído.

-E por fora do sobre deberá poñerse “Concurso de Impros”.

A participación no concurso implica a aceptación das bases citadas anteriormente.

Premio:

A elección:

-Videoxogos de ordenador.

-Libros.

-Sobre sorpresa.

CONCURSO DE MONÓLOGOS

Se che gusta facer rir, esta e a túa oportunidade, demostra o teu talento, e gaña succulentos premios.

Normas e condicións:

A participación no concurso será de forma individual.

O concurso constará de dúas roldas:

Na 1ª quenda, o participante contará minimamente de dous minutos e un máximo de quince minutos para expoñer o seu monólogo. (O tempo poderá excederse, en función da actuación. O monólogo será previamente preparado polo participante, sen importar se é un orixinal ou unha copia).

Na 2ª quenda, o participante terá que representar un monólogo, o cal previamente (cunha antelación aproximada dun mes ao concurso), se lle dará, de man dun dos integrantes do xurado. E o participante disporá do mesmo tempo ca antes para contar o seu monólogo.

O xurado puntuará en función do público os monólogos.

O concurso celebrarase o 13 de maio no salón de actos do IES

Castelao.

Bases do concurso:

Poderán presentarse tod@s @s alumn@s matriculad@s no IES

Castelao do réxime diúrno.

Para participar no concurso, deberá depositarse nun sobre pechado os seguintes datos, en secretaría:

-Nome e apelidos do participante.

-Curso.

-Idade.

-Alcume.

-E por fóra do sobre deberá poñer “Concurso de Monólogos”.

A participación no concurso implica a aceptación das bases citadas anteriormente.

Premio:

A elección:

-Videoxogos de ordenador.

-Libros.

-Sobre sorpresa.

Para encontrar monólogos, para participar, ou inspirarse, poderase participar cos de Youtube, coma os de Ánxel Martín, Dani Mateo...

Vigo, febrero 2008

